

SLIŠIM TE

TEDEN KARITAS

23. 11. – 29. 11. 2020

GRADIVO ZA NEDELJO OB SVETOVNEM DNEVU UBOGIH in

GRADIVO OB TEDNU KARITAS ZA POŽIVITEV DOBRODELNOSTI IN SPODBUDA K SOLIDARNOSTI

*Vsakič, ko se komu nasmehneš,
je to dejanje ljubezni, prelepa stvar, dar drugi osebi.
(Mati Terezija)*

Karitas

Izdala: Slovenska karitas

Odgovarja: Peter Tomažič

Uredila: Helena Zevnik Rozman

Avtorji: Peter Tomažič, Malteški red, p. Beno Lavrih, dr. Anton Stres, Martin Leban,
p. Toni Brinjovc, Boštjan Gorišek

Lektorirala: Alenka Mikač

Fotografija na naslovnici: Kristjan Bišof

Fotografije: Arhiv Slovenske karitas

Oblikovanje in tisk: Antus d.o.o., Jesenice

Naklada: 1400 izvodov

Slovenska karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana

01 300 59 60, info@karitas.si, www.karitas.si

Ljubljana, oktober 2020

SLIŠIM TE

Pred nami je brošura tedna Karitas, ki je bogata z duhovnimi vsebinami in predlogi za dobrodelnost, ki še posebej nagovarjajo v tem obdobju, ko je naš način življenja spremenjen in ne moremo biti celovito in tudi fizično povezani kot ljudje. Vendar smo povabljeni, da v tem času najdemo še večjo bližino z Bogom in v toplini te bližine tudi nove prilagojene oblike bližine z ljudmi okoli sebe. Seveda smo vsi nekoliko negotovi in na trenutke tudi v strahu. A kako blagodejna je beseda in močna kot objem, če lahko nekemu rečem: „Ne morem do tebe, vendar te imam v mislih in se te spomnim tudi, ko molim!“

Papež Frančišek nas ob dnevu ubogih nagovarja tudi h konkretnim dejanjem: »Ponudi svojo roko siromaku.« Še posebej v času epidemije in v teh mesecih vsak človek potrebuje DOM, kjer mu je toplo, kjer je na varnem, potrebuje HRANO in vse najnujnejše za življenje. Najbolj pa potrebuje človeško in duhovno BLIŽINO. Nihče v teh časih ne bi smel biti sam. Kljub omejitvam je veliko priložnosti, da se odzovemo na stiske ljudi. Da se pri komu ustavimo in spregovorimo čez balkon, da redno pokličemo osamljene in jih vprašamo, če kaj potrebujejo, da umirjamo ljudi, ki imajo težave v duševnem zdravju in se ne znajdejo v različnih omejitvah. Ter nenazadnje, da organiziramo pomoč Karitas, tako da bo vsak lahko prišel do najnujnejšega. Ta čas je tudi spodbuda mlajšim, ki niso v rizičnih skupinah, da se vključijo v delo Karitas in pomagajo ali pa se z odgovornostjo odzovejo na druge potrebe v kraju ali celo na klice na pomoč iz domov za starejše in drugih ustanov. To je tudi čas, da odgovorno in strpno sodelujemo z ljudmi in ustanovami.

Na aktualne potrebe odgovarja tudi letošnje geslo tedna Karitas: „SLIŠIM TE“ Tebe, ki si prišel k meni v svoji stiski, sem pripravljen zbrano poslušati in tudi slišati, si vzeti čas zate, skupaj s teboj odkriti najgloblje rane, povedati nepovedano ter odpustiti. Želim se živeti v slišano, biti sočuten in skupaj s teboj iskati poti ter neodkrite moči za lepo in pozitivno. Zate in za vse, ki so nemočni in odrinjeni, želim spregovoriti v župniji, družbi in s predlogi ter s ponujeno roko spodbujati spremembe, da bi bilo življenje vseh dostojno.

Peter Tomažič, generalni tajnik Slovenske karitas

Gradivo za 33. nedeljo med letom za 4. svetovni dan ubogih

Ponudi svojo roko siromaku (prim. Sir 7,32)

**Poslanica svetega očeta Frančiška za 4. svetovni dan ubogih,
15. novembra, na 33. nedeljo med letom**

»Ponudi svojo roko siromaku« (prim. Sir 7,32). Antična modrost je te besede postavila za sveti kodeks, ki ga je v življenju treba spolnjevati. Danes odmevajo z vsem svojim pomenskim nabojem, da bi tudi nam pomagale osredotočiti pogled na bistveno in preseči pregrade brezbriznosti. Revščina prevzema vedno različne obraze, ki zahtevajo pozornost na poseben položaj vsakogar. V vsakem lahko srečamo Gospoda Jezusa, ki je razodel, da je navzoč v svojih najšibkejših bratih (prim. Mt 25,40).

1. Vzemimo v roke Siraha, eno od knjig Stare zaveze. V njej srečamo učitelja modrosti, ki je živel približno dvesto let pred Kristusom. Šel je iskat modrost, ki ljudi dela boljše in sposobne temeljito preiskovati dogodke življenja. To je počel v času hude preizkušnje za izraelsko ljudstvo, času bolečine, žalovanja in bede zaradi oblasti tujih sil. Ker gre za človeka močne vere, zakoreninjenega v izročilih očetov, je bila njegova prva misel, da se obrne na Boga, da bi pri Njem prosil za dar modrosti. In Gospod mu ni odtegnil svoje pomoči.

Od prvih strani knjige Sirah izpostavi svoje nasvete glede številnih konkretnih položajev v življenju, in revščina je eden od njih. Vztraja pri dejstvu, da je v stiski treba zaupati v Boga: »Vzravnavaj svoje srce in vztrajaj, ne prenašli se v trenutku spopada. Njega se drži in se ne umikaj, da boš nazadnje povišan. Vse, kar pride nadte, sprejmi, potrpi, kadar te doleti ponižanje, zakaj v ognju se preizkuša zlato, tisti, ki so Bogu po volji, v peči ponižanja. V bolezni in revščini se zanašaj nanj. Zanašaj se nanj, pa se bo zate zavzel, uravnavaj svoja pota in upaj vanj. Vi, ki se bojite Gospoda, pričakujte njegovo usmiljenje; ne oddaljujte se, da ne padete« (Sir 2,2-7).

2. Stran za stranjo odkrivamo dragocen skupek predlogov o načinu delovanja v luči intimnega odnosa do Boga, stvarnika, ki ljubi stvarstvo, pravičnega in dobrotnika do vseh svojih otrok. Stalno nanašanje na Boga pa vendarle ne odvrača od gledanja na konkretnega človeka, nasprotno, oboje je med seboj tesno povezano.

To jasno kaže odlomek, iz katerega smo vzeli naslov tega sporočila (prim. Sir 7,29-36). Molitev k Bogu in solidarnost z ubogimi in trpečimi sta neločljivi. Za obhajanje bogoslužja, ki je vseč Gospodu, je treba priznati, da ima vsak človek, tudi najbolj reven in preziran, v sebi vtisnjeno Božjo podobo. Iz te pozornosti izhaja dar Božjega blagoslova, ki ga pritegne velikodušnost, uresničevana v odnosu do ubogih. Zato čas, ki ga je treba nameniti molitvi, ne more nikoli postati alibi za zanemarjanje bližnjega v težavah. Resnica je nasprotna: Gospodov blagoslov prihaja nad nas in molitev dosega njegov cilj, kadar jo spremlja služenje ubogim.

3. Kako je ta stari nauk aktualen tudi za nas! Božja beseda namreč presega prostor, čas, vere in kulture. Velikodušnost, ki podpira ubogega, tolaži žalostnega, lajša trpljenje, vrača dostojanstvo tistemu, ki je zanj prikrajšan, je pogoj za zares človeško življenje. Odločitev, da se pozornost nameni ubogim, njihovim mnogim in različnim potrebam, ne more biti odvisna od časa, ki ga imamo na razpolago, ali od zasebnih interesov, ne od nestvarnih pastoralnih ali socialnih načrtov. Narcistična težnja postaviti sebe na prvo mesto ne more zadušiti moči Božje milosti.

Težko je imeti pogled usmerjen v ubogega, a zelo potrebno, če hočemo svojemu osebnemu in družbenemu življenju vtisniti pravo smer. Ne gre za veliko besed, ampak da po Božjem vzgibu konkretno zastavimo življenje. S svetovnim dnevom revnih se vsako leto vračam na to za življenje Cerkve temeljno resničnost, kajti revni so in bodo vedno z nami (prim. Jn 12,8), da bi nam to pomagalo sprejeti Jezusovo družbo v vsakdanje bivanje.

4. Srečanje s človekom, ki je ubog, nas izziva in sprašuje. Kako lahko prispevamo k odpravljanju ali vsaj lajšanju njegove odrinjenosti in trpljenja? Na kak način mu lahko pomagamo v njegovi duhovni revščini? Krščanska skupnost je poklicana, da se vključi v to izkušnjo medsebojne podelitve, v zavedanju, da ga ni dopustno, da bi jo prenašali na druge. Da bi bili v oporo ubogim, je temeljnega pomena živeti evangeljsko uboštvo v prvi osebi. Ne moremo se počutiti »v redu«, kadar je nek član človeške družine odrinjen v ozadje in postane senca. Nemi krik tolikih ubogih mora vedno in povsod naleteti na Božje ljudstvo v prvih vrstah, da jim da glas, da jih brani in se solidarizira z njimi spričo tolikšne hinavščine in tolikih neizpolnjenih obljub ter da jih povabi k sodelovanju pri življenju skupnosti.

Res je, Cerkev ne more predlagati splošnih rešitev, po Kristusovi milosti pa ponuja svoje pričevanje in geste medsebojne podelitve. Poleg tega čuti, da je dolžna predstaviti prošnje tistih, ki nimajo potrebnega za življenje. Spominjati na veliko vrednost skupnega dobrega je za krščansko ljudstvo življenjska obveznost, ki se udejanja v poskusu, da ne bi pozabili na nikogar izmed tistih, katerih človečnost je oskrunjena v temeljnih potrebah.

5. Ponujena roka odkrije, najprej tistemu, ki jo ponudi, da je v nas sposobnost za dejanja, ki življenju dajejo smisel. Koliko ponujenih rok vidimo vsak dan! Žal se vedno pogosteje dogaja, da nas naglica vleče v vrtinec ravnodušnosti, tako da ne znamo več spoznati toliko dobrega, ki je vsak dan storjeno v tišini in z izjemno velikodušnostjo. Zato se dogaja, da šele takrat, ko se zgodijo stvari, ki pretresejo tek našega življenja, oči postanejo sposobne odkriti dobroto svetnikov za »sosednjimi vrati«, »tistih, ki živijo blizu nas in so odsev Božje prisotnosti« (Apostolska spodbuda *Gaudete et exsultate*, 7), pa o njih nihče ne govori. Strani časopisov, internetne strani, televizijski ekrani so polne slabih novic, tako da je videti, da zlo suvereno kraljuje. Ni tako. Gotovo, ne manjka hudobije in surovosti, nasilja in korupcije, a življenje je prepleteno z dejanji spoštovanja in velikodušnosti, ki ne le, da kompenzirajo zlo, pač pa tudi priganjajo, da gremo preko in smo polni upanja.

6. Ponuditi roko je znamenje: znamenje, ki neposredno spominja na bližino, na solidarnost, na ljubezen. V teh mesecih, v katerih je svet preplaval virus, ki je prinašal bolečino in smrt, obup in zmedo – koliko ponujenih rok smo lahko videli! Ponujeno roko zdravnika, ki skrbi za vsakega bolnika in skuša najti pravo zdravilo. Ponujeno roko bolniške sestre, ki ostaja preko svojega delovnega časa, da bi negovala bolnika. Ponujeno roko tistega, ki dela v administraciji in skrbi za sredstva za rešitev čim večjega števila življenj. Ponujeno roko farmacevta, ki je izpostavljen tolikim zahtevam v tveganim stiku z ljudmi. Ponujeno roko duhovnika, ki blagoslavlja z muko v srcu. Ponujeno roko prostovoljca, ki pomaga tistemu, ki živi na cesti, in tistim, ki imajo streho, pa nimajo hrane. Ponujeno roko moških in žensk, ki delajo, da bi poskrbeli za osnovne storitve in varnost. Opisali bi lahko še druge ponujene roke, da bi sestavili litanije dobrih del. Vse te roke so kljubovale okužbi in strahu, samo da bi nudile oporo in tolažbo.
7. Pandemija je prišla nenadoma in nas je ujela nepripravljene; pustila je velik občutek zmedenosti in nemoči. Roka pa, ki je bila ponujena ubogemu, ni bila nepredvidena. Ta roka priča, kako se pripravimo na to, da spoznamo ubogega, da bi mu pomagali v času potrebe. S sredstvi usmiljenja se ne improvizira. Potrebno je vsakdanje urjenje, ki izhaja iz zavesti, kako najprej mi sami potrebujemo roko, ki nam je ponujena.

Trenutek, ki ga živimo, je postavil v krizo številne gotovosti. Počutimo se bolj uboge in slabotnejše, ker smo doživeli občutek omejenosti in zmanjšanja svobode. Izguba dela, najljubših čustev ob pomanjkanju običajnih medosebnih odnosov, je nenadoma razprla obzorja, ki smo se jih odvadili opazovati. Naše duhovne in materialne dobrine so bile postavljene pod vprašaj in spoznali smo, da nas je strah. Ko smo bili zaprti v tišino svojih domov, smo ponovno odkrili, kako pomembna sta preprostost in upiranje pogleda na bistveno. Dozorela je zahteva po novem bratstvu, ki je sposobno medsebojne pomoči in vzajemnega spoštovanja. To je ugoden čas,

ko moramo »spet začutiti, da potrebujemo drug drugega, da smo odgovorni za druge in za svet [...] Zelo smo že zabredli v moralno krizo. Igramo se z etiko, dobroto, vero, poštenjem [...] Takšno uničevanje bistvenih temeljev družbenega življenja povzroča nasprotje interesov, nas postavlja drugega proti drugemu, da bi ubranili lastne koristi, spodbuja nove oblike nasilja in krutosti ter ovira razvoj pristne skrbi za okolje« (Okrožnica *Laudato si'*, 229). Skratka, težke gospodarske, finančne in politične krize ne bodo prenehale, dokler bomo dovolili, da spi odgovornost, ki jo mora vsak čutiti do bližnjega in do slehernega človeka.

8. »Ponudi svojo roko siromaku« je torej povabilo k odgovornosti kot neposredni zavezi vsakogar, ki se čuti deležnega iste usode. Gre za spodbudo, da si naložimo breme najslabotnejših, kakor pravi sv. Pavel: »Služite drug drugemu po ljubezni. Saj je celotna postava izpolnjena v eni sami zapovedi, namreč: Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe. [...] Nosite bremena drug drugemu« (Gal 5,13-14; 6,2). Apostol uči, da je svoboda, ki nam je bila podarjena s smrtjo in vstajenjem Jezusa Kristusa, za vsakogar od nas odgovornost, da se postavi v službo drugih, zlasti najšibkejših. Ne gre za neobvezno spodbudo, ampak za enega od pogojev pristnosti vere, ki jo izpovedujemo.

Sirahova knjiga nam spet prihaja na pomoč: predlaga konkretna dejanja za pomoč najšibkejšim in uporablja tudi nekaj prepričljivih podob. Najprej preudari šibkost tistih, ki so žalostni: »Ne obračaj se proč od jokajočih« (7,34). Obdobje pandemije nas je prisililo v nehoteno izolacijo in nam onemogočilo celo to, da bi mogli tolažiti in biti blizu prijateljem in znancem, ki jih je prizadela izguba njihovih dragih. Sveti pisatelj tudi trdi: »Ne obotavljaj se obiskovati bolnike« (7,35). Izkusili smo nemožnost, da bi bili blizu trpečim, istočasno pa smo se zavedli krhkosti svojega bivanja. Skratka, Božja beseda nas nikoli ne pušča mirnih in nas kar naprej spodbuja k dobremu.

9. »Ponudi svojo roko siromaku« pa izpostavi tudi odnos tistih, ki imajo roke v žepu in jih ne gane revščina, ki so je pogosto sami sokrivi. Brezbrižnost in cinizem sta njihova vsakdanja jed. Kakšna razlika od radodarnih rok, ki smo jih opisali! Kajti to so roke, ki se na hitro dotaknejo tipkovnice računalnika in prenesejo velike vsote denarja z enega konca sveta na drugega in s tem določajo bogastvo omejenih oligarhij ter bedo množic ali polom celih narodov. To so roke, ki se iztegnejo za kopičenje denarja s prodajo orožja, ki ga bodo druge roke, tudi roke otrok, uporabile za sejanje smrti in revščine. Obstajajo iztegnjene roke, ki v mraku izmenjavajo doze smrti, da bi se obogatile ter živele v razkošju in v minljivi razbrzdanosti. Obstajajo iztegnjene roke, ki na skrivaj izmenjujejo nezakonite usluge za lahek in koruptiven dobiček. Obstajajo tudi iztegnjene roke, ki v hinavski uglajenosti vzpostavljajo zakone, ki jih same ne upoštevajo.

V tej panorami »izključeni še naprej čakajo. Razvila se je globalizacija brezbržnosti, ki podpira življenjski slog, ki izključuje druge, ali navdušuje za ta sebični ideal. Skoraj neopazno postajamo nezmožni občutiti sočutje spričo bolečega krika drugih. Ne jokamo več zaradi drame drugih, niti nam ni do tega, da bi se zanje menili, kakor da bi šlo za odgovornost, ki je daleč od nas in se nas ne tiče« (Apostolska spodbuda Evangelii gaudium, 54). Dokler se roke, ki sejejo smrt, ne bodo spremenile v orodje pravičnosti in miru za cel svet, ne bomo mogli biti zadovoljni.

10. »Pri vseh svojih delih misli na svoj konec« (Sir 7,36). S tem izrazim Sirah zaključuje svoje razmišljanje. Besedilo ponuja dvojno razlago. Prva pokaže, da moramo vedno imeti v mislih konec svojega bivanja. Misel na skupno usodo nam lahko pomaga, da življenje živimo v znamenju pozornosti do tistih, ki so revnejši in niso imeli možnosti, kakršne smo imeli mi. Obstaja pa tudi druga razlaga, ki bolj opozori na smoter, na cilj, za katerega si vsak prizadeva. Smoter našega življenja zahteva načrt, ki ga je treba uresničiti, in pot, ki jo je treba prehoditi, ne da bi se naveličali. No, smoter vsakega našega dejanja ne more biti nič drugega kot ljubezen. To je cilj, proti kateremu smo

usmerjeni, in nobena stvar nas ne sme odvrniti od njega. Ta ljubezen je podelitev, predanost in služenje, začenja pa se z odkritjem, da smo najprej sami ljubljeni in prebujeni za ljubezen. Smoter se pojavi v trenutku, ko se otrok sreča z maminim nasmehom in začuti, da je ljubljen zgolj zaradi tega, ker obstaja. Tudi nasmeh, ki ga izmenjamo z ubogim, je izvir ljubezni in omogoča, da živimo v veselju. Ponujeno roko torej lahko vedno obogati nasmeh tistega, ki s svojo navzočnostjo in s pomočjo, ki jo nudi, ne obremeni, ampak se veseli zgolj zaradi tega, da živi v slogu Kristusovih učencev.

Na poti vsakdanjega srečevanja z ubogimi nas spremlja Božja Mati, ki je bolj kot katera koli druga Mati ubogih. Devica Marija od blizu pozna težave in trpljenje tistih, ki so odrinjeni, saj je morala sama Božjega Sina roditi v hlevu. Zaradi Herodove grožnje je s svojim možem Jožefom in malim Jezusom bežala v drugo deželo in je usoda beguncev za nekaj let zaznamovala Sveto Družino. Naj molitev k Materi ubogih združi te njene ljubljene otroke in tiste, ki jim služijo v Kristusovem imenu. Molitev naj ponujeno roko spremeni v objem medsebojne podelitve in ponovno odkritega bratstva.

*papež Frančišek,
Rim, Sveti Janez v Lateranu, 13. junija 2020,
bogoslužni spomin sv. Antona Padovanskega.*

Svetovni dan ubogih, nedelja, 15.11.2020

Uvod v mašo:

Letošnji dan ubogih vsi doživljamo kot ubogi. Veliko ljudi pesti pomanjkanje osnovnih življenjskih potrebščin, še več jih trpi v pomanjkanju osnovnih človeških odnosov, prav vsi pa čutimo pomanjkanje razsežnosti vsega gibanja, dejavnosti, priložnosti in izborov, ki so bili sestavni deli naših življenj. Če nismo vedeli prej, potem gotovo zdaj poznamo občutek, ko nam nekaj osnovnega manjka. Ko se zavemo, da smo ubogi. Nekateri v svojem uboštvu znajo najti moč za vztrajanje in upanje, po katerem vztrajajo, ter so odprti za ljubezen. Takšna je krščanska drža. Vendar je veliko takih, ki se jim uboštvo oklene duha in jim stisne srce, da ne znajo odvrniti pogleda od sebe in se v omrtvičeni grozi gledajo, kako tonejo. Tudi zato nas Jezus poziva, da ne odmikamo oči od bližnjega, da se ne odvrčamo od stisk drugih, da skozi spoštovanje in podporo drug drugemu pomagamo, še preden témá stiske zapolni vse življenje.

Na današnji svetovni dan ubogih usmerimo svoje misli k trpečim bratom in sestram ter se z odprtimi srci prepustimo ljubezni, po kateri nam je dana odrešitev in v njej moč, da podpremo pomoči potrebne bližnje.

Priznajmo svoje napake in jih obžalujmo.

Prošnje za vse potrebe:

Dragi bratje in sestre, Gospod Jezus Kristus nas je v najvišji zapovedi poučil, da naj svojega bližnjega ljubimo kot samega sebe. Prosimo ga, naj nam odpre oči za človeka v stiski in nam okrepi srce, da k ubogemu pristopimo:

1. Gospod usmiljenja, pomagaj nam, da v najšibkejših spoznamo Tvoje prijatelje in jih sprejmemo bližje k sebi ter jim po Tvoji ljubezni lajšamo stisko z odprtim srcem, tako kot služimo Tebi.

2. Gospod Jezus Kristus, prosimo Te za vse, ki jih k tlom pritiska jarem uboštva ali se jih oklepa bolezen. Prosimo Te, da jim daš moči in da do njih pridejo ljudje, ki jim bodo pomagali lajšati stisko in trpljenje.
3. Gospod Jezus Kristus, prosimo Te, da voditeljem, predstojnikom in vsem, ki upravljajo skupnosti, pomagaš, da izpred oči ne izgubijo ubogih in trpečih ter da v srcih ohranijo ljubezen in sočutje.
4. Gospod Jezus Kristus, podpiraj nas s svojo milostjo, da bomo vztrajali v Tvoji zapovedi in v ljubeči naklonjenosti hranili lačne, odžejali žejne, oblačili nage, obiskovali bolne, da ne bomo pozabili na zaprte, da bomo sprejemali tavajoče in pokopavali mrtve.
5. Dobri Bog, prosimo Te za rajne, ki so zemeljske preizkušnje in stiske zapustili ter se namenili k Tebi. Dovolj jim priti k Tebi v nebeški Jeruzalem, kjer naj se po Tvoji dobroti spet snidemo.

Gospod Jezus Kristus, naš Odrešenik, živimo v upanju, da nas sprejmeš, ko se dopolni tudi naš čas na zemlji. Vodi nas, da ne odtavamo od Tvoje luči, ampak sledimo Tvojemu zgledu usmiljenja in ljubezni. To prosimo Tebe, ki z Bogom Očetom v občestvu Svetega Duha živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

Uvod v očenaš:

Dragi bratje in sestre, molitev k nebeškemu Očetu nam pomaga vztrajati v pričakovanju Njegovega kraljestva in nas umirja pri sprejemanju Njegove volje. Spomnimo pa se, da je za marsikoga vsakdanji kruh bolj oddaljen in da vsi imamo slabosti, za katere upamo na odpuščanje, zato se povežimo v molitvi, kakor nas je naučil Jezus.

Uvod v pozdrav miru:

Prinašanje in sprejemanje pomoči gradita mostove, ki nas povezujejo v skupnost spoštovanja in podpore. Tako skupnost lahko preveva mir, s katerim je tlakovana pot Božjega ljudstva. Z željo, da bi vsi skupaj hodili po poti miru, v srcih in pogledih ponudimo drug drugemu spravo in prijateljstvo.

Prispevek: Malteški red

TEDEN KARITAS

23. - 29. 11. 2020

SLIŠIM TE!

**Gradivo za oblikovanje svetih maš
v tednu Karitas**

Ponedeljek, 23. 11. 2020

SLIŠIM TE – PA TE TUDI RAZUMEM?

V skupini so si pripovedovali zgodbo, ki je šla od ust do ust. Treba jo je bilo poslušati zbrano. Prvotna različica zgodbe je bila precej drugačna od končne. Zakaj? Nekateri udeleženci niso pozorno poslušali, drugi so kakšno podrobnost pozabili, eni so slišali in drugim posredovali tisto, kar jim je bilo bolj všeč, zanimivo, zabavno. Ob vsem tem je pripovedovanje in poslušanje motil tudi hrup.

Prijatelja sta v pogovoru drug drugega pozorno poslušala. Vendar je eden od njiju govoril v prisposodobah in pogosto menjal smer pogovora, v katerem so bila sporočila nejasna in skrita. Kljub pozornemu poslušanju jih prijatelj ni uspel razbrati in komunikacija ni bila uspešna.

V vsakdanjem življenju se nam vsem dogaja, da je v naši komunikaciji mnogo šumov: način govora, moteče okoliščine, težka ali neprijetna tematika pogovora, nezbranost in slaba osredotočenost na pogovor ... Pogosto se nam zgodi, da poslušamo, a ne razumemo. Pred seboj vidimo človeka, slišimo njegov glas, a ne dojamemo njegovega sporočila. Omenjenih šumov se lahko zavedamo ali ne. Lahko se jih trudimo odpraviti, lahko jih dopuščamo ali celo namerno povzročamo.

Znati poslušati in slišati je dar. So ljudje, ki tega ne zmorejo: težko se živijo v drugega, zato ne slišijo. Težko se približajo potrebam bližnjega. Nekateri pa nočejo poslušati. Morda jih odbija oseba ali jih vznemirja njen problem in se vsemu raje izognejo. A z nekaj truda se poslušanja lahko priučimo.

V današnji Božji besedi je Janez slišal, a preko šumenja voda in bobnenja groma je slišal nerazločno. Poskušal si je ustvariti neko podobo, ki pa je ostala nedoumljiva, nedokončna, skrivnostna. Taka je tudi Božja govorica z nami, ki jo moramo vplesti v svoje življenje. Jezus nam govori v prilikah. Vdova v evangeliju je primer dialoga med Bogom in njenim srcem, kjer se rodi ljubezen. Tista ljubezen, ki se ne konča z lepo besedo, ampak v dejanju. V tem pa je tudi naš cilj, da s poslušanjem slišimo sporočilo, ki nas pritegne v dejanja iz ljubezni.

Koga poslušam? Kaj vse je v meni, ko poslušam? Kaj slišim?

Geslo letošnjega tedna Karitas »SLIŠIM TE« je zanimivo, izzivalno in je ključno pri našem vsakodnevnem sporazumevanju ter nepogrešljiva osnova za našo pomoč bližnjim v različnih potrebah. Naj v nas prebudi nesebično ljubezen!

PROŠNJE:

Jezus, vabiš nas, da odgovorimo na tvoj klic. Prisluhni našim prošnjam, ki jih polagamo predte:

1. Prosimo Te za vse kristjane, da bomo s svojo dobroto zgled drugim ljudem.
2. Prosimo te za papeža, škofo in duhovnike, da bodo radi izpolnjevali to, kar učijo.
3. Odpri naša ušesa in srca, da bomo slišali tvojo besedo in klice so-ljudi, ki so v stiski.
4. Stoj v teh težkih časih ob strani zdravstvenim delavcem, da bodo zmogli prenašati vse napore.
5. Sprejmi k sebi v večno veselje vse ljudi, še posebno tiste, ki so radi delali dobro.

Gospod Jezus, odvrčaj nas od hudega in nas nagibaj k dobremu. Usliši naše prošnje zdaj in vekomaj. Amen.

Torek, 24. 11. 2020

SLIŠIM TE – ZAME SI ZNAMENJE

Mož pripoveduje: »Večkrat sva se pogovarjala, a ne razumela. Ravno tega ni bilo, česar sem si najbolj želel: da bi se slišala. Tega sva se morala naučiti. Počasi, a vztrajno sem se učil, da sem se pred vsakim pogovorom ustavil, umiril sebe, svoje misli, čute, čustva in pozorno poslušal. Poskušal sem ozavestiti, da je pravilno poslušanje nujno. Začel sem poslušati potrpežljivo, skrbno, predano, brez nestrpnosti in prekinjanja. Zato sem se lahko veselil rezultatov najinega sporazumevanja: začela sva se zblíževati in vse je postalo dar in posebno znamenje najinega odnosa.«

Tako kot v zakonu je pravzaprav v vsakem odnosu, ki želi zaživeti in preživeti: poslušanje je ena temeljnih nujnosti, brez tega ni odnosa. Je dar in pomembno znamenje ljubezni, kajti po njem Božja ljubezen in Kristusovo veselo oznanilo prihajata do mojega bližnjega. Največ mu lahko dam, ko ga zares poslušam in tudi slišim: le tako sem jaz odprt zanj, on pa se bo čutil sprejetega in se bo odprl. V nasprotnem primeru se bo počutil izločenega in se bo prizadet zaprl. S poslušanjem izrazim spoštovanje do njega, mu dam dostojanstvo, ki mu gre, in postanem znamenje in orodje Božje ljubezni.

Slišal sem ljudi, ki so rekli: »Nihče me ni zares poslušal. Počutil sem se ponižanega, nikoli več se ne vrnem po pomoč.« Pa tudi: »Lej, noro, poslušali so me! Več kot pomoč mi je pomenilo, da so me slišali.« Več kot sama finančna ali materialna pomoč je vredno to, da človeku dopustim biti to, kar on sam v svoji stiski in bolečini je. Šele, ko se kot tak čuti sprejetega, lahko brez občutka podcenjevanja sledi moj drugi korak – pomoč, ki bližnjemu ni v ponižanje.

Če pomislim na Karitas: ne moremo vedno pomagati vsem ljudem v njihovih potrebah, a bližnjemu darovana pozornost in čas je bila, je in naj ostane ogledalo Karitas.

Prepoznavati Božja znamenja, slišati Božjo govorico – to je milost in poseben dar. Jezus nas vabi, da se ob njih ustavimo. V Božji besedi od-

krivamo, kako Bog Janeza vodi po znamenjih. Enako želi voditi in spremljati tudi nas, zato nam preko drugih stalno pošilja znamenja in nas postavlja za znamenje drugim. Poslušati in slišati je veliko znamenje. Je znamenje spoštovanja, zanimanja, sprejemanja, ljubezni. Je znamenje Božjega dotika. Po našem resnem medsebojnem poslušanju Bog prihaja k nam.

In jaz – poslušam? Tudi slišim? Kakšno znamenje sem bližnjemu?

PROŠNJE:

Dobri Bog, prisluhni prošnjam, ki jih polagamo predte:

1. Prosimo te za moč, da bomo vedno zmogli delati to, kar je prav.
2. Pomagaj nam, da bomo znali prepoznavati tvoja znamenja, s katerimi nas želiš voditi po pravi poti.
3. Poživi v naših srcih sočutnost, solidarnost in dobrodelnost.
4. Ohranjaj v nas veselje in nam pomagaj, da ga bomo delili z drugimi.
5. Sprejmi k sebi v večno veselje vse ljudi, še posebno tiste, ki so v teh dneh umrli zaradi okužbe s koronavirusom.

Usliši naše ponižne prošnje in ohrani v nas ljubezen do tebe, ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

Sreda, 25. 11. 2020

SLIŠIM TE – DAJEVA SI MOČ

Mož pove: »Zelo težko mi je bilo. Bil sem sam, obupan, nisem vedel, kam naj se obrnem, a zavedal sem se, kako nujno je, da se nekomu izpovem. Končno sem se le odločil, da pokličem prijatelja. Pozorno me je poslušal. Z njegove strani nisem pričakoval odgovora in rešitve za moje težave, a ob pogovoru sem dobil moč in duha za sprejemanje stanja, v katerem sem se znašel.«

V življenju se srečujemo z mnogimi težkimi situacijami in odnosi, kjer se konflikti kopičijo in se kar ne razrešijo. Pogosto rešitve niti ni, kar nas lahko zelo potre. Koliko lažje nam je, če se lahko pogovorimo z zaupanja vrednim prijateljem, ki nas posluša, ki nas sliši, ki nam da čutiti, da v stiski nismo sami! Ozavestimo zdaj še svoj način poslušanja: poslušam, sprejemam, ali sproti premišlujem, kaj in kako bom odgovoril, da se bom pohvalil, kako sem sam rešil podobno situacijo, podal rešitev ali morda samo tolažil? Ne, ne delajmo tega! Ni potrebno, lahko je celo moteče. Človek v stiski potrebuje le, da ga poslušam, slišim in sprejemem.

Sem bil kdaj v stiski in nisem vedel, ne kod ne kam? Sem kdaj osamljen taval v svoji nesreči, dokler mi prijatelj ni ponudil pomoči, opore, spremstva in pogovora? Kako sem se počutil? Verjetno je prav vsak od nas že šel skozi takšno situacijo. Ko sem sam hodil po taki temni dolini, sem prišel do spoznanja, kako pomembno in potrebno je, da imam nekoga, ki me posluša, sliši, razume in sprejema. Kako pomembno je, da slišim, da mi nekdo želi pomagati! S človekom, ki me posluša, se povežem in dobim nenavadno moč. Težko opišem, kaj točno se tedaj dogaja, a to moč dobro čutim in je izjemno doživetje. Je Božji dar.

Današnji evangelij je na prvi pogled poln negotovosti in strahu. Če ne zmorem pogleda preko stiske, je vse skupaj ena velika beda, žalost, obup. Mar ne delam pogosto tega tudi sam, ko poslušam in berem vsakodnevne novice? Gledam le nesrečo in ne vidim obljube in Božjega posega, rešitve, kot je v evangeliju, kjer beremo, da se ne smemo ustaviti pod bremenom preizkušenj.

Treba je slišati. Slišati kaj? Slišati Gospoda, ki nam daje obljubo, pogum in moč. Bog nas sliši in to nam sporoča po znamenjih, le mi jih pogosto ne prepoznamo. To, da nas Bog sliši, je za nas velika tolažba. Z mirom v srcu lahko pričakujemo, da nas bo v trenutkih stiske slišal in rešil. Na način, ki je v njegovih očeh za nas najboljši.

Kako se počutim, ko me zares slišijo? Ali se zavedam, kako pomembno je, da tudi jaz slišim bližnjega?

PROŠNJE:

Dobri Jezus, prisluhni našim prošnjam:

1. Prosimo te za pogum in modrost, da bomo znali o tebi spregovoriti tudi drugim ljudem.
2. Prosimo te za papeža, škofo in duhovnike. Naj nas s svojim zgledom in besedami usmerjajo v življenje.
3. Blagoslavljaljaj delo vseh, ki se trudijo za bolne, onemogle, umirajoče.
4. Jezus, pomagaj nam, da bomo v svetu prinašali veselje in tolažbo vsem, ki jo potrebujejo.
5. Usmiljeno sprejmi k sebi vse, ki v teh dneh končujejo svoje zemeljsko življenje.

Dobri Jezus, usliši naše ponižne prošnje, ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

Četrtek, 26. 11. 2020

SLIŠIM TE – ZAUPAM TI

»Zelo pozorno me je poslušal. Čutil sem, vedel sem, da me je ne le poslušal, ampak tudi slišal. Počutil sem se sprejetega v vsej svoji bedi. Postopoma se je v meni prebujala želja, celo potreba, da bi mu povedal še več. Vse bolj sem čutil, da mu lahko zaupam. In to se je zgodilo: ko sva se srečevala, je v meni rasla vedno večja gotovost: on je človek, ki mu res lahko zaupam.«

Znanec mi je delaj, da je šel na neko predavanje. Na vprašanje, zakaj, mi je odgovoril, da tega predavatelja ceni kot strokovnjaka in kot človeka, zato ga rad posluša in tudi upošteva. Premišljuje: moj znanec se je odločil poslušati in upoštevati tega predavatelja zato, ker je zanesljiv in vreden zaupanja. Pozoren je, koga posluša, čeprav ne gre za zelo pomembne zadeve v njegovem življenju. Koliko bolj verjetno izbira pravo osebo, ko je pred pomembnejšimi življenjskimi vprašanji.

Koga izbiram in rad poslušam jaz? Nekoga, ki ga cenim. Nekoga, ki me sprejema, e spoštuje, mi želi dobro, me posluša in me ima rad, ki me ne izda ... Z eno besedo, odprem se zaupanja vredni osebi. To spoznanje je dobra odskočna deska zame, ko pomagam drugim. Pomembno je, da sem odprt in ljubeč do tistega, ki pride k meni: ga sprejemem, spoštujem in mu dam varen prostor v svojem srcu. Rad poslušam tistega, ki ga ljubim. Lahko naredim korak naprej in poskusim ljubiti tistega, ki ga poslušam, da bom vreden njegovega zaupanja.

Janez je slišal »močan glas«. Ta močan glas je kot znamenje gotovosti, Janezu daje zaupanje v Boga in v Njegovo spremljanje. Vse bolj se Bogu odpira, ga posluša in spoznava. Poslušanje Boga je v duhovnem življenju prav posebna drža: bolj ko ga poslušamo, več slišimo. V evangeliju spoznamo, da so tudi Jezusu prisluhnili, ko je dajal napotke za zelo skrivnost in negotov čas. Kljub črnim in težkim napovedim za prihodnost so ga poslušali. Slišali so ga in mu zaupali. Prepoznali so, da bo tisti, ki bo prišel na oblaku z veliko močjo in slavo, On sam, Jezus.

Če znam poslušati, imam v rokah ključ do tiste kamrice v srcu bližnjega, ki je ne odpre komurkoli. In ko se v odnosu prepustim drugemu v močnem zaupanju, se v meni prebudita moč in duh, ki omogočata gradnjo in preživetje odnosa. Le zaupanja vreden odnos ima moč ozdravljanja in moč, da premaga zlo. Kdo posluša mene? Koga poslušam jaz?

Je Bog tisti, ki mu prvemu prisluhnem?

PROŠNJE:

Naš odrešenik Jezus Kristus, ozri se na nas in naše prošnje:

1. Ohranjaj nas stanovitne v veri in dobrih delih.
2. Pomagaj državnim voditeljem, da bodo modro vodili državo v dobro vseh ljudi.
3. Poživi v nas vero, da bomo prisluhnil tvojim besedam in po njih živeli.
4. Pomagaj sodelavkam in sodelavcem Karitas pri njihovem delu.
5. Usmiljeno sprejmi k sebi vse, še posebno dobrotnike in sodelavce Karitas.

Jezus, sin živega Boga, usliši naše prošnje in nas blagoslovi, ki živiš in nas ljubiš vekomaj. Amen.

Peter, 27. 11. 2020

SLIŠIM TE – SKUPAJ RASTEVA

Mož in žena, ki sta se leta in leta trudila, da bi znala spoštovati in sprejemati drug drugega, pripovedujeta: »Kar nekaj let sva potrebovala, da sva se naučila, kako prisluhniti drug drugemu. Sčasoma sva to dosegla – da se ne le poslušava, ampak se tudi slišiva. Zdaj v pogovoru hitro začuti-va, kaj se v naju dogaja in kako živiva. Vse bolj se poznavata, vse bolje se zaznavata in vse močnejša je vez med nama. Vse zato, ker sva se naučila poslušati in se tudi slišati.«

Ko ljudje poslušamo en drugega in se drug drugega trudimo tudi slišati, se v odnosu sooblikujemo in pridemo do skupnega jezika. Tu odnos vzcveti, začnemo rasti, življenje dá sadove in doživimo mnogo lepega in dobrega. Če drugega ne slišimo, te rasti ni. V odnosu se torej rojeva čustveno in duhovno bogastvo šele, ko se preko obojestransko odprte zaupne komunikacije na poseben način približamo drug drugemu. Pri tem ne gre le za to, da slišimo, kaj drugi dela in kako živi, ampak gre za rast značajev in osebnosti dveh posameznikov, ki sta se drug drugemu odprla.

Vsak odnos je svoj svet. Obstajajo različno intenzivni in globoki odnosi, nekateri zelo plitvi, v katerih nas ne veže veliko skupnega in v katere ne vlagamo veliko energije, obstajajo pa celo negativni odnosi, ki nam jemljejo vso voljo in energijo. A tudi ti nam lahko pomagajo k rasti, če le dopustimo. Ljudje lahko v medsebojnih odnosih odkrijemo neizmerno bogastvo življenja.

V evangeliju Jezus govori o rasti kot o procesu. Vse ima svoj čas in svoj prostor za rast. Smokvino drevo ima pri rasti svoje zakonitosti. To lahko prenesemo na naše odnose. Vsak odnos je dinamičen in raste, to pa zahteva čas za razvoj in potrpljenje. Pogosto na zunaj hitrega napredka ne opazimo, kar pa ne pomeni, da rasti in razvoja ni. Rast je vedno nekoliko skrivnostna, včasih tudi nekoliko zastane, a če jo dopustimo, daje sad.

Največja moč služenja v Karitas je ustvarjanje odnosa. Izročiti nekomu dar v obliki denarja ali hrane je gotovo dejanje pomoči, a je relativno lahko. Večji in težji pa je dar ljubezni, ki je poslušanje in sprejemanje osebe,

ki jo je Bog v tistem hipu postavil pred nas. To je prvo in najpomembnejše delo Karitas. Njeno bistvo, na katerega ne smemo pozabiti.

Kako poslušam jaz, kaj slišim? Prepoznam potrebe iz človekove notranjosti, ali znam dati le kilogram riža in liter olja?

Kako s poslušanjem gradim odnos? Vidim le sebe in svojo pomembnost, ali vanj vključim tudi bližnjega in predvsem Boga, ki nama omogoča dobro komunikacijo?

PROŠNJE:

Dragi bratje in sestre, položimo svoje prošnje na oltar in z zaupanjem prosimo:

1. Dobri Bog, odpri nam oči, da bomo videli in slišali ljudi, ki potrebujejo pomoč, in daj nam moči, da bomo lahko pomagali.
2. Prosimo te za papeža, škofe in duhovnike, naj z besedo in dejanji pomagajo pomoči potrebnim.
3. Pomagaj našim družinam, da si bodo prizadevale živeti v slogi in ljubezni.
4. Dobri Bog, razsvetluj vse, ki delajo za bolne, zapostavljene in ne-močne. Pridruži jim nove sodelavce.
5. Naj naši rajni uživajo večno srečo pri tebi.

Usliši naše ponižne prošnje in nas podpri s svojo močjo, ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

Sobota, 28. 11. 2020

SLIŠIM TE – ODPRT SEM ZATE

Dolgoletna sodelavka pri Karitas je ženski, ki je prišla po pomoč, povedala, da ima zaradi bolnega moža težek dan, a ker rada pomaga, je vseeno prišla na Karitas sprejemati pomoči potrebne. Gospa, ki je prišla po pomoč, je sproščeno poslušala sodelavko Karitas, jo sprejela in med njima se je razvil prijeten pogovor. Obe sta imeli težave, a bili sta dovolj odprti, da sta se lahko podpirali in si v danem trenutku pomagali.

Sem kdaj pomislil, kako hitro ljudje zaznamo razpoloženje drugega? Zunanji znaki, kot je nasmeh, ljubeč pogled, so nujni za dober začetek komunikacije, a biti morajo iskreni. Ljudje hitro zaznamo, če nas nekdo sprejme z odprtim srcem in nam prisluhne, ali pa je njegov nasmeh in pogled narejen in neiskren. Zanimivo je, da se to začuti celo pri pogovoru preko telefona, kljub temu da človeka na drugi strani ne vidimo. Tako kot mi začutimo stisko pri njem, tudi on dobro začuti (ne)pripravljenost pri nas. Zato je najpomembnejše, da imamo ljudi radi. Res iskreno radi. Če ljubimo, bo srce to sporočalo tudi, ko imamo slab dan in nismo najbolj razpoloženi. Ljudje bodo zaznali našo utrujenost, a tudi skrito ljubeče srce. In ne bo jim težko sprejeti, da imamo pač slabši dan.

Ko se ljudje zatečejo k nam, želijo, da jih najprej poslušamo. Naša pripravljenost je odskočna deska v odnosu z njimi. Lahko odskočim ali ne, vstopim v odnos ali ne, odprem srce ali ne. Včasih ni lahko biti na razpolago za pogovor: nimam dovolj moči, da bi s potrebno pozornostjo, pripravljenostjo in navdušenjem poslušal bližnjega. Ni narobe, če sem utrujen. Narobe je, če sem preponosen, da bi si to priznal. Takrat nastopi nevarnost, da človeka sprejemem premalo ljubeče ali morda celo z jezo. Ponavadi se tega niti ne zavedam. Kako pa se tak človek počuti po hladnem sprejemu?

Janez dobro opazuje in prisluhne dogajanju. Preda se življenju in se ga veseli. Veličina njegovega poslušanja je v tem, da kljub mnogim nerazumljivim podobam ostaja odprt za pot, za življenje. V evangeliju pa Kristus vabi k čuječnosti. Spodbuja nas, da pozorno poslušamo. Bolj ko slišimo

bližnje in Gospoda, bolj smo pripravljeni za služenje drugemu. Ko poslušam, se odpiram za nekaj, kar bogati vse nas in življenje nas vseh.

Vsak izmed nas ima možnost in svobodo, da se odpre ali zapre. Kakšen sem jaz? Se trudim, želim, poskušam odpreti? Še posebej to velja zame, ki sem sodelavec Karitas.

PROŠNJE:

Troedini Bog, ti poznaš naše slabosti in skrbi, ki jih vsi tako težko prepoznamo in izrečemo. Z zaupanjem se obračamo k tebi in te prosimo:

1. Utrdi v nas čuječnost in pripravljenost na služenje drugim.
2. Prosimo te za državne voditelje, naj se zavzemajo za pravičnost in mir na svetu.
3. Usmili se vseh trpečih in jim pošlji tolažbo.
4. Prosimo te za družine, ki so v stiski in v katerih ni prave ljubezni.
5. Sprejmi k sebi vse ljudi, še posebno tiste, ki so se trudili, da bi pomagali drugim.

Usliši naše ponižne prošnje in nas podpri s svojo močjo, ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

p. Beno Lavrih

NEDELJA KARITAS

29. 11. 2020

**Osnutki nagovorov za 1. adventno nedeljo in
gradivo za oblikovanje svete maše**

NAGOVOR I.

Nedelja, 29. 11. 2020

SLIŠIM TE – ČUJEČ SEM

»V prvih letih sem bil kot mlad zdravnik hiter in površen. Moja želja je bila imeti veliko pacientov. Spoznal sem, da sem premalo pozoren na paciente. Začel sem se učiti čuječnosti. Ni bilo enostavno. Odslej sem paciente bolj pazljivo poslušal, se poskušal vživeti v njihove zgodbe. Korak za korakom sem osvojil čuječnost in pozornost. Vesel in hvaležen sem, da danes živim kvalitetnejše odnose. Sprva sem težko sprejel dejstvo, da sem površen, danes pa življenje in bližnje sprejemam in vidim drugače. Vem, da brez čuječnosti ne gre.«

Razmišljali smo, kako pomembno je za odnose, da znamo prav poslušati in slišati pomembno. Premišljevali smo, kako naj se učimo poslušati in slišati. Na prvo adventno nedeljo pa nas Božja beseda vabi k čuječnosti. Biti čuječ pomeni imeti aktivne vse čute, ki so nam dani: človek posluša, okuša, vonja, vidi, čuti. Čuti so Božji dar, ki nam služi na poti do drugega. Za vse, kar v življenju delamo, je potrebna čuječnost, da nam stvari ne spolzijo skozi življenje, ne da bi jih sploh opazili. Toliko bolj to velja za odnose.

Sem dovolj čuječ? Opazim lepote stvarstva? Opazim obraz nasmejanega otroka? Opazim solzo in bolečino osame v starčkovih očeh?

Janez nam je ves teden pripovedoval o mnogoterih znamenjih. Občudujemo njegovo budnost, ko jih je spoznaval in prepoznaval. Čeprav so bila znamenja in podobe nerazumljive, se je neprenehoma vračal h Gospodu in se mu za vse zahvaljeval. Nejasnost ga ne oddalji od nadaljnega truda in poslušanja. V duhovnem svetu Bog tudi nas vodi in spremlja preko različnih znamenj, ki so včasih precej skrivnostna in nerazumljiva, a so vsa zgovorna. Če jih želimo bolje razumeti, se moramo v tem vaditi, predvsem pa v molitvi prositi za milost modrosti in razumevanja:

Gospod, daj mi čuječnost,
da bom znal videti bližnjega,
da ga bom slišal, da ga bom začutil.
Čuječnost, da bom znal z njim delil srce,
se z njim jokati in se veseliti in
mu podariti, kar je v meni najlepšega.
Gospod, daj mi čuječnost,
da bom dovolil Duhu, da naju poveže.
In daj mi čuječnost, Gospod,
da ne bom pozabil, da te nosim v sebi.

Veselite se, če znate biti čuječi! Zahvaljujte se Gospodu.

Jezus v evangeliju trikrat uporabi besedo čujte. Ves čas spodbuja k čuječnosti, ker so bližnji, ki potrebujejo našo ljubezen in pomoč, ves čas ob nas. Bodimo budni, da v njih ne zgrešimo našega Boga.

Dragi sodelavci pri Karitas, hvala, ker ste čuječi in ljubeči. Naj vas Gospod še naprej objema, da boste tudi vi lahko objemali druge.

p. Beno Lavrih

NAGOVOR II.

Bog nas kliče na različne načine, tudi preko ljudi, ki so v stiski

V evangeliju današnje 1. adventne nedelje Jezus štirikrat ponovi poziv: »Čujte!« Bedite, bodite budni, pozorni! Posebna budnost in čuječnost se pričakuje od vratarjev in varnostnikov v sodobnih ustanovah, na recepcijah, budnost šoferja za volanom, čuječnost stražarja na stražnem stolpu, na gorah so včasih imeli opazovalnice, da so videli, če prihajajo Turki ali drugi sovražniki. S kresovi so opozarjali na nevarnost. Čuječ človek ima odprte oči za to, kar se dogaja okoli njega, in zna pravočasno odgovoriti na znamenja časa. Takšni naj bi bili Jezusovi učenci.

Čuječih ljudi ni veliko. Človek se hitro navadi na ustaljen tok življenja in ne opazi več zaskrbljujočih znamenj. Postane slep in gluha za svarila ter vidi samo tisto, kar hoče videti in je navajen videti. Pusti, da ga uspava okolje, javno mnenje, in plava s tokom. Zato Jezus opozarja, naj si ne pustimo »spodkopati svoje hiše«. To se zgodi, ko se pod vplivom okolja v naše ravnanje neopazno prikradejo nekrščanske navade in nazori. »Saj vsi tako delajo,« se navadno glasi izgovor.

Jezus tudi pravi, da je Gospodar »vsakemu dal njegovo delo«. Od vsakega od nas nekaj pričakuje. Biti buden in čuječ pomeni torej tudi prepoznati, kaj Bog pričakuje od mene.

Tudi Cerkev je Bog zaupal njeno posebno delo. Papež Benedikt je na začetku svojega papeževanja izdal okrožnico o Bogu, ki je ljubezen, in tam je opredelil tri temeljne in nepogrešljive naloge, ki jih ima Cerkev, z njo pa vsak kristjan. Življenje in poslanstvo Cerkve sloni na treh temeljih: 1. oznanjevanju; 2. bogočastju in molitvi ter 3. dobroti ali dejavnosti ljubezni. Kakor si Cerkev ne moremo predstavljati, brez da bi njeni člani oznanjali evangelij, in kakor ni Cerkve brez bogoslužja, je tudi ni, če ni v vernikih dejavne ljubezni, sočutja, solidarnosti in dobroti. Da pa dejavna ljubezen do bližnjega postane učinkovitejša, mora biti organizirana – kar je po zaslugi Karitas. To seveda ne izključuje naše osebne dobroti, ki jo izkazujemo posamično, ko smo kakor usmiljeni Samarijani soočeni s stisko svojega bližnjega. A organizirana do-

brodelnost, ki jo izvajamo s pomočjo drugih v Karitas in podobnih dobrodelnih združenjih, je pri izvrševanju dobrodelnosti vernikov v veliko pomoč, saj v dobrodelnost župnije vnese vidik stalnosti, načrtnosti in urejenosti. V župniji imajo tako ljudje v stiski vedno možnost, da dobijo pomoč. Pa tudi oblikovanje sodelavcev postane trajno in poglobljeno.

Geslo letošnjega tedna in nedelje Karitas se še posebej navezuje na Jezusov poziv k budnosti ali čuječnosti. Geslo se glasi: »Slišim te!« Da slišimo glas, ki kliče na pomoč, je treba biti buden in čuječ, pozoren in rahločuten. Bog nas kliče na različne načine, nenazadnje tudi preko svojih otrok, ki so v stiski in so naši bratje in sestre. Kličejo nas oni, a preko njih nas kliče Bog sam. Slišati v klicu človeka v stiski glas Boga samega, glas Jezusa Kristusa, ki se postavlja na mesto ljudi v stiski, je ravno posebna značilnost krščanske dobrodelnosti in je najtesneje povezano z našo vero v Jezusa, ki pravi: »Kar koli ste storili kateremu mojih najmanjših bratov ali sester, ste meni storili« (prim. Mt 25,40).

Razlogi za to, da ne slišimo klica po pomoči, ki prihaja od naših bližnjih, so različni. Z ene strani smo lahko tako zaverovani vase, v svoje delo, v svoje skrbi in svoje nadloge, da ne vidimo več nikogar drugega razen sebe. Ali pa smo tako srečni, da ne opazimo nesreče bližnjega. Drugi razlog pa je še hujši, ko drugega v stiski nočemo videti ali slišati in se pred njim zavestno zapremo ter gremo mimo z obrazom, obrnjenim proč, kakor ona prva dva mimoidoča v priliki o usmiljenem Samaritanu.

Tudi klici na pomoč so lahko zelo različni: eni so zelo glasni, drugi komaj slišni ali pa jih celo ni, čeprav je stiska velika. Od kristjana pa se pričakuje, da bo še posebej rahločuten do tiste stiske sočloveka, ki je skoraj ni slišati in je treba imeti zelo čuteče in rahločutno srce, da jo bolj zaslutimo, kakor slišimo. Tu nam je zgled Devica Marija v Kani Galilejski: preden se je kdo obrnil nanjo za pomoč, je že zaslutila stisko in zadrego in šla pomagat tako, da se je obrnila na svojega Sina. Takšen je končno Bog sam, saj nam daje veliko več in veliko prej, preden sploh spoznamo, kaj potrebujemo. Če bi nam Bog dal samo tisto, za kar ga izrecno in na glas prosimo, niti preživeli ne bi. Njegova dobrota in skrb za nas pa nas prehiteva od prvega trenutka življenja, ki nam je bilo že podarjeno,

ko zanj niti prositi nismo mogli. Neki pregovor pravi, da vzemi tistemu, ki moleduje, in daj tistemu, ki se hvali. Jedro resnice je v tem, da je velikokrat zelo globoka stiska in nesreča prikrita, ker je ljudem težko, da bi jo priznali drugim in sebi. Prepozna pa to ljubeče srce, kakršno je Božje in po katerem se upodablja srce vsakega kristjana, posebej pa še sodelavca Karitas.

Karitas je torej več kakor humanitarna organizacija za zbiranje in razdeljevanje gmotne pomoči, čeprav je tudi to zelo potrebno. Karitas ni samo organizacija, Karitas je način gledanja na soljudi, je način, kakor se vedemo do soljudi, posebno tistih v stiski. Družbeni nauk katoliške Cerkve govori o »prednostni odločitvi za uboge«, ki mora zaznamovati delovanje Cerkve. Ljudje v najhujših stiskah morajo biti deležni največje skrbi in pozornosti Cerkve.

Sicer pa na vsakem koraku lahko srečamo človeka v stiski, ki nas potrebuje. Ne samo gmotno ali denarno. Potrebuje naše sočutje, našo prijazno besedo ali pogled, naše razumevanje in posluš, našo toplo besedo. Karitas tudi vzgaja nove rodove za tako sočutno razmerje do bližnjega, za dejavno pomoč v najrazličnejših oblikah človeške bližine, za dobrohoten pogled na sočloveka.

Ime Karitas izhaja iz latinske besede caritas in pomeni nesebično in požrtvovalno, darovanjsko ljubezen, katere izvir in najvišji zgled je Bog sam, ki je ena sama Ljubezen. Kakor v troedinem Bogu ne moremo njegove ljubezni ločevati od njega samega, od njegovega bivanja in delovanja, ker je vse, kar naredi, narejeno iz te ljubezni, tako je tudi naše krščansko življenje v celoti prepojeno s to ljubeznijo. Na Karitas se torej ne spomnimo samo nekajkrat na leto ob njenih odmevnih akcijah ali pozivih. V vsakoletnem tednu Karitas, se pravi tednu krščanske dejavne ljubezni, gre bolj za to, da poživimo to zavest o dobrodelni ljubezni, ki pa naj oblikuje vse naše življenje in delovanje, da postane središčni del naše krščanske identičnosti, naš razpoznavni znak.

dr. Anton Stres, upokojeni nadškof

NAGOVOR III.

Gospod nas sliši

Letošnji teden Karitas nosi naslov: Slišim te! Kako pomenljiv naslov, še posebno v letošnjem letu. Z današnjo nedeljo vstopamo tudi v adventni čas. Gre za čas priprave, čas treniranja, da bi ob vsej bleščavi modernega sveta v revnih jaslích naših src zaznali rojstvo Odrešenika. In kako lepo nas v ta čas uvaja teden Karitas s svojim geslom.

Gospodar je odpotoval. Odšel je na potovanje, svojim služabnikom pa je prepustil skrb nad svojo lastnino. To nam zveni nekam znano. Iz naših vsakdanjih izkušenj bi lahko rekli, da se Bog zdi odsoten. In ko staršev ni doma, otroci plešejo. Koliko krivic, trpljenja, grdobij se dogaja po svetu. Koliko nepoštenja je prisotnega celo tam, kjer bi najmanj pričakovali. Če smo čisto pošteni, lahko priznamo, da za to stanje ne moremo kriviti Boga. Njega smo pozabili, ga označili za izmišljeno pravljico. Sedaj imamo znanost, imamo medicino, imamo tehnologijo. Sami sebi smo dovolj in sami sebe bomo odrešili. V svoji zadovoljnosti s seboj smo zaspali. Zaspali v preobilju. Postali smo neobčutljivi drug za drugega in za svet okrog nas. Priznati moramo, da smo tudi sami odgovorni za to stanje. Sami si povzročamo trpljenje. Drug drugemu žal postajamo volkovi. In kot da ni vsega dovolj, nazadnje še ta bolezen. Morda bi lahko skupaj s prerokom Izaijem tožili k Bogu: »Zakaj si dopustil, Gospod, da smo zašli s tvojih poti?«

Pa vendar ni vse tako črno. Morda nam ima tudi virus kaj za sporočiti. Morda nas želi zbuditi iz našega spanja. Čeprav je majhen, je z lahkoto spravil na kolena mogočno znanost, medicino in tehnologijo. Kar naenkrat se moramo paziti, nositi maske, se razkuževati – ne zato, ker bi bili ogroženi mi, ampak ker bi virus lahko prenesli nekomu, ki je šibkejši od nas. Kar naenkrat se zavedamo odgovornosti do drugih in naše medsebojne povezanosti. V času, ko moramo biti oddaljeni drug od drugega, spoznavamo, kako lepo je biti skupaj. Močno sporočilo današnji družbi!

Za kristjane je še posebej v tem času tolažilno dejstvo, da Gospodarjeva odsotnost ne bo trajala večno. Bog je zvest, nas opominja apostol Pavel. »Slišim te,« pa nas nagovarja letošnji teden Karitas.

Gospod nas sliši, kljub temu da se nam včasih zdi, da je odsoten. Z nami je še posebej takrat, ko je hudo. Med nami je navzoč na skrivnostne načine. Vprašanje pa je: ali mi slišimo njega? »Karkoli ste storili enemu od teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili.« Gospod je med nami tudi pod podobo ubogih, zapuščenih, trpečih. Ali ga prepoznamo? Mu ponudimo svojo roko? Marsikdaj ni treba veliko.

Neka sicer izmišljena, pa sporočilna zgodba pripoveduje o človeku, ki je nepričakovano umrl. Znašel se je pred Božjim sodnikom. Obupno ga je bilo strah, kajti v življenju je storil malo dobrega. Cela vrsta jih je še čakala pred njim; vsi so morali položiti račune. Kristus je listal po debeli knjigi in rekel prvemu: »Tu piše: lačen sem bil in si mi dal jesti. Pridi v nebesa!« Nato drugemu: »Žejan sem bil in dal si mi piti.« Nato tretjemu: »V zaporu sem bil in obiskal si me.« In tako naprej. Pri vsakem, ki je bil poslan v nebesa, si je mož izpraševal vest in vsakokrat je začel drgetati: nikomur ni dal jesti ali piti, pa tudi nobenega zapornika ali bolnika ni obiskal.

Tedaj je prišel tudi on na vrsto. Tresoč se od strahu je gledal Kristusa, ki je listal po svoji knjigi. Kristus ga je pogledal in rekel: »Tule ni kaj dosti zapisanega. Toda nekaj si vendarle storil: Žalosten sem bil in pripovedoval si mi vesele zgodbe. Potrt sem bil, ti pa si me spravil v smeh in mi vlil novega poguma. V nebesa!«

Ta preprosta zgodba nas uči, da štejejo drobna dela pozornosti. Sami bi velikokrat radi naredili čudeže, rešili svetovno lakoto, našli rešitev za revščino, pregnali vse goljufe. Toda ta dejanja nas presegajo. Zato zaspimo v lepih načrtovanjih in prezremo ljudi, ki so okrog nas in bi jim lahko pomagali s preprosto besedo, pozdravom, nasmehom. Naj nas današnja Božja beseda zbudi iz tega sna. Naj bo advent v času korone lepa priložnost za dobra dela. Priložnost, da smo budni – za dobroto in sočutje, da sploh opazimo stisko bližnjega. Še posebej danes je okrog

nas toliko ljudi, ki potrebujejo pomoč: toliko osamljenih, prestrašenih, obupanih. Pa naj bo ta pomoč zgolj upoštevanje ukrepov, da preprečimo širjenje virusa, telefonski klic nekomu, ki je osamljen, ali prijazen pozdrav sosedu, ki je zaskrbljen. Če pa se nam bo to zazdelo pretežko, pomislimo na srednjeveško molitev: »Kristus nima rok, ima le naše roke, da opravlja z njimi danes svoje delo. Kristus nima nog, ima le naše noge, da vodi ljudi po svojih stezah. Kristus nima ustnic, ima le naše ustnice, da govori današnjim ljudem o sebi. Kristus nima drugega srca, ima le naše srce, da v njem še naprej ljubi vse ljudi. Kristus nima sredstev, ima le našo pomoč, da po nas vodi ljudi k sebi.«

Martin Leban, kaplan v Šenčurju in Cerkljah na Gorenjskem

UVOD V MAŠO

Teden Karitas, ki ga zaključujemo z današnjo nedeljo, je vsako leto praznik dobrote ter klic k dobrotelnosti, konkretni pomoči in odprtemu srcu. Letos ima še posebej pomenljivo geslo: »Slišim te!«, ki vsakemu izmed nas postavlja izziv:

»Kolikokrat poslušam svoje bližnje, naj bo to v družini, med sosedi, v šoli, na delovnem mestu, v župniji ali v širši skupnosti? Ali zares slišim, kaj mi bližnji želi sporočiti?«

Slišati bližnjega pomeni, da ga zaznam v vsem njegovem bistvu, kljub temu, da se morda z njim ne strinjam. Vse to vodi v dejanja ljubezni, ki so Karitas in živa Cerkev.

Ob začetku te svete maše, se zato zazrimo v svoja srca in premislimo, koliko zares slišimo druge in kaj prinašamo v naše odnose, da bomo lahko s čistim srcem pristopili k tej daritvi.

PROŠNJE ZA VSE POTREBE

Dragi bratje in sestre, Jezus nas tokrat vabi k čuječnosti. Tudi mi ga prosimo, naj nas z molitvijo in dobrimi deli ohranja blizu sebe:

1. Pastirje Cerkve si postavil, da nas vodijo k Tebi. Naj bodo pri svojem poslanstvu blizu ljudem in jim znajo prisluhniti v njihovih potrebah.
2. Prosimo Te, da bomo skupaj znali prisluhniti in slišati težave družin in posameznikov ter jim stati ob strani. Naj bomo dobri drug do drugega in do ljudi, ki so potrebni naše pomoči.
3. Prosimo Te za moč sodelavcev in prostovoljcev Karitas pri temeljnem delu poslanstva Karitas, kot je poslušanje in sprejemanje ljudi v stiski.
4. Prosimo Te za ohranjanje notranjega miru v teh težkih časih.

5. Prosimo Te za vse zdravstvene delavce, da bi kljub naporom, s katerimi se srečujejo ob epidemiji, pri svojem delu znali videti bližnjega, ga slišati in mu kljub razdalji ohranjati dostojanstvo.
6. Usmili se vseh rajnih, še posebno naših rajnih sorodnikov, prijateljev in dobrotnikov. Daj jim večno veselje pri Tebi.

Gospod Jezus, daj, da bomo v adventnem času napredovali v svetosti. Ostani z nami in nas blagoslavljaljaj, zdaj in vekomaj. Amen.

UVOD V OČENAŠ

Poslušanje je znamenje ljubezni. Tudi z molitvijo se obračamo na Boga, Jezusa, Marijo in svetnike, v upanju, da bomo slišani.

Naj nas ta skupna molitev Očenaš poveže, da bomo tudi mi znali slišati svoje bližnje in ljudi v stiski.

POZDRAV MIRU

Poslušamo, a marsikdaj ne slišimo. Slišimo, a marsikdaj ne razumemo. In vse to v nas vnaša nemir, v naše odnose pa nesoglasja in razdor.

Izrazimo drug drugemu simbolno sporočilo miru v želji, da bomo resnično ponotranjili sporočilo tedna Karitas in prisluhnili drug drugemu.

MOLITVENA URA V TEDNU KARITAS

SLIŠIM TE S SVETIM FRANČIŠKOM!

Možnost: **V:** voditelj
 B: bralec

Pesem: Odpri oči mi (lahko tudi: Tebe ljubi moja duša)

***Odpri oči mi, da vidim te, Jezus,
da se te dotaknem in rečem, da tvoji sem.
Ušesa odpri mi za tvojo besedo,
srce odpri mi, da vzljubim te, Jezus.***

Izpostavitev Najsvetejšega, če je mogoče.

V: V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

**V: Molimo te, Gospod Jezus Kristus,
tukaj in v vseh tvojih cerkvah, ki so po vsem svetu,
in te hvalimo,
ker si svojim križem svet odrešil.**

B: Obrnimo se k Bogu Očetu s prošnjo, naj nam da svojega Svetega Duha, ki je edini Gospod, ki daje življenje, edini Gospod, ki v naše življenja izliva ljubezen, in edini, ki nas lahko spravi v odnos, v razmerje, v živ odnos z Bogom Očetom v Jezusu Kristusu.

Pesem: Pridi, Sveti Duh (lahko tudi: S skupno pesmijo)

**Pridi, Sveti Duh,
pridi, Sveti Duh,
pridi in prebivaj v meni, Sveti Duh.**

B: Brez Svetega Duha ni molitve, ni nobene vere. Zato, če hočemo moliti, moramo biti molivci in častilci Svetega Duha, kajti brez nje je Bog samo teorija, Kristus samo ideja ter znanost in Cerkev ena institucija

Pesem: Pridi, Sveti Duh (lahko tudi: S skupno pesmijo)

**Pridi, Sveti Duh,
pridi, Sveti Duh,
pridi in prebivaj v meni, Sveti Duh.**

B: Obrnimo se po pomoč k Devici in materi našega Gospoda Jezusa Kristusa s priprošnjo in s srcem, polnim čaščenja do te edinstvene žene:

V: **Zdrava, Marija, milosti polna, Gospod je s teboj, blagoslovljena si med ženami in blagoslovljen je sad tvojega telesa, Jezus. Sveta Marija, Mati Božja, prosi za nas grešnike zdaj in ob naši smrtni uri. Amen.**

B: Molitev pomeni pogovor z Gospodom. Gre za dialog, razmerje in odnos. Gre za govorjenje in poslušanje. Molitvena ura je priložnost, da dovolimo, da nam tudi Gospod spregovori Besedo. Za »Slišim te!« je potrebna tihota in odnos. Pogovor je odvisen od tega, kaj mi Drugi pomeni. Ti, Gospod, pristopaš k človeku vedno z resnico in ljubeznijo. Zato je lahko naša molitev vedno v ljubezni in resnici.

V: **Frančiškova molitev: Naj odtrga
Naj odtrga, prosim te, Gospod,
mojo dušo od vsega, kar je po nebom,
ognjena in presladka moč tvoje ljubezni,
da od ljubezni umrem
zaradi ljubezni do tebe,
ki si iz ljubezni
zaradi ljubezni do mene
hotel umreti.**

B: Srečanje, srečati, sreča ... Po srečanju ne ostanemo isti, srečanje nas spreminja. Srečanje je trenutek, ko se združita dve notranjosti v molku, v veri, v ljubezni. Je kot večerja z Gospodom. Gospod

pravi: »Če kdo vrata odpre, bom vstopil k njemu in bom večerjal z njim, on pa z menoj.« To je večerja, ki preustvarja in poraja ljubezen. Kolikor bolj je pozornost nesebična ter tiha, toliko čistejše in globlje je srečanje.

Pesem: Duh Očeta

Duh Očeta, Sveti Duh, Ti napolni nas!

Ozdravi nas, posveti nas, uči nas, vodi nas!

Duh Očeta, Sveti Duh, Ti napolni nas!

Duh molitve, Sveti Duh ...

B: Sv. Janez od križa pravi, da so za srečanje z Gospodom potrebne štiri stvari: mirna noč, tiha glasba, tišina in veselo pričakovanje – vse to je potrebno za večerjo, ki krepi in vzbuja ljubezen. Samo tisti, ki so ljubljeni, lahko ljubijo. In imamo Očeta, ki nas brezpogojno ljubi.

B: Božja ljubezen se razodeva v Božji besedi. Okušaj jo, beri, premišluj in poslušaj, kaj ti želi Gospod povedati ... Slišim te!

V: Iz Jozuetove knjige (Joz 1,1-9):

Po smrti GOSPODOVEGA služabnika Mojzesa je GOSPOD rekel Józuetu, Nunovemu sinu, Mojzesovemu pomočniku: »Mojzes, moj služabnik, je umrl. Zdaj vstani, pojdi čez ta Jordan, ti in vse to ljudstvo, v deželo, ki vam jo dajem, o Izraelovi sinovi. Vsak kraj, kjer bo hodilo stopalo vaših nog, vam dajem, kakor sem govoril Mojzesu. Vaše ozemlje bodi od te puščave in Libanona do velike reke, reke Evfrata, čez vso hetejsko deželo do Velikega morja, kjer zahaja sonce. Nihče se ti ne bo mogel ustavljati vse dni tvojega življenja; kakor sem bil z Mojzesom, bom tudi s teboj. Ne bom te pozabil, ne bom te zapustil. Bodi krepak in odločen, kajti ti boš razdelil temu ljudstvu v dedno last deželo, ki sem jo s prisego obljubil njegovim očetom, da jim jo dam. Samo krepak

bodi in odločen, da boš ohranil in storil vse po postavi, kakor ti je zapovedal Mojzes, moj služabnik. Ne odstopaj od nje ne na desno ne na levo, da boš uspeval, kjer koli boš hodil. Naj knjiga te postave ne zapusti tvojih ust, temveč jo premišluj dan in noč, da boš storil povsem, kakor je zapisano v njej. Le tako boš imel uspeh na svoji poti, le tako boš uspeval. Ali ti nisem ukazal, kre-pak in odločen biti? Ne boj se in se ne plaši; kjer koli boš hodil, bo s teboj GOSPOD, tvoj Bog.»

Tihota

Molitev: Očenaš

V: Iz knjige preroka Ozeja (Oz 11,1-4):

Ko je bil Izrael mlad, sem ga ljubil, iz Egipta sem poklical svojega sina.

Kadar so jih klicali, so šli pred njimi; Báalom so darovali klavne daritve in malikom zažigali kadilo.

Jaz sam sem Efrájima učil hoditi, jemal sem jih na svoje lakte, pa niso spoznali, da skrbim zanje.

Pritegoval sem jih s človeškimi vezmi, z vrvicami ljubezni, bil sem jim kakor tisti, ki si vzdigujejo otroka k licu, počasi sem mu dajal jesti.

Tihota

Molitev: Očenaš

V: Iz knjige preroka Izaija (Iz 43,1-7):

Zdaj pa tako govori GOSPOD, tvoj stvarnik, o Jakob, tvoj upodablja-vec, o Izrael: Nikar se ne boj, saj sem te odkupil, poklical sem te po imenu: moj si! Ko pojdeš čez vodo, bom s teboj, ko čez reke, te ne poplavijo, ko pojdeš skoz ogenj, ne zgoriš in plamen te ne bo ožgal. Saj sem jaz, GOSPOD, tvoj Bog, Sveti Izraelov, tvoj rešitelj. Kot od-kupnino zate dam Egipt, Etiopijo in Sebo v zamenjavo zate. Ker si drag v mojih očeh, spoštovan in te ljubim, dam ljudi v zameno zate

in ljudstva v zameno za tvoje življenje. Ne boj se, saj sem jaz s teboj. Tvoje otroke pripeljem z vzhoda, zberem te od zahoda. Severu poročem: »Daj!« in jugu: »Nikar ne zadržuj!«

Tihota

V: Molitev: Očenaš

V: Občestvena molitev: vsak lahko na glas pove svoje misli, želje, prošnje, zahvale Gospodu. Ko konča, izreče besedo 'Amen'. Drugi moli z njim in kot potrditev občestvene molitve ponovi: Amen!

Pesem: Odpri oči mi (lahko tudi: Dobri Jezus, hočem dati)

**Odpri oči mi, da vidim te, Jezus,
da se te dotaknem in rečem, da tvoj sem.**

**Ušesa odpri mi za tvojo besedo,
srce odpri mi, da vzljubim te, Jezus.**

V: Iz Frančiškovega pisma celotnemu redu (FPre 26-29):

**Vsak človek naj bo v strahu,
ves svet naj trepeče
in nebo naj se raduje,
kadar je na oltarju
v duhovnikovih rokah Kristus, Sin živega Boga.
O čudovita visokost
in pretresljiva ljubeznivost!
O vzvišena ponižnost!
O ponižna vzvišenost,
da se Gospod vesoljstva,
Bog in Božji Sin,
tako poniža,
da se zaradi našega zveličanja
skrije pod neznatnim koščkom kruha!
Poglejte, bratje, ponižnost Boga
in izlijte pred njim svoja srca;**

**ponižajte se tudi vi,
da vas bo povišal.
Nič naj torej od svojega ne pridržite sebi,
da vas popolnoma sprejme On,
ki se vam vsega daje.**

Pesem: Odpri oči mi (lahko tudi: Hvali, svet, Odrešenika)

**Odpri oči mi, da vidim te, Jezus,
da se te dotaknem in rečem, da tvoj sem.
Ušesa odpri mi za tvojo besedo,
srce odpri mi, da vzljubim te, Jezus.**

V: Iz Frančiškovega Nepotrjenega vodila (FNPVod XXII, 26-27):

V sveti ljubezni, 'ki je Bog', prosim vse brate, tako ministre kakor druge, naj odstranijo sleherno oviro, naj opustijo vsakršno skrb in zaskrbljenost ter naj po svojih najboljših močeh poskrbijo, da bodo vsi služili Gospodu Bogu, ga ljubili, častili in molili s čistim srcem in neomadeževano dušo, kajti Bog to želi bolj kot vse drugo.

Vedno pripravljajmo v sebi bivališče in domovanje njemu, ki je Gospod, vsemogočni Bog, Oče in Sin in Sveti Duh.

Pesem: Odpri oči mi (lahko tudi: Jezus nas je močno ljubil)

**Odpri oči mi, da vidim te, Jezus,
da se te dotaknem in rečem, da tvoj sem.
Ušesa odpri mi za tvojo besedo,
srce odpri mi, da vzljubim te, Jezus.**

- B:** Zdi se, da je največje slavljenje in češčenje ravno zaupanje. In izročitev je znak zaupanja ...
- B:** Molitev izročitve bomto opravili s pomočjo zapovrstnih prošenj in odpeva.

Odpev:

V: Vse sprejemam z ljubeznijo.

Naj se zgodi tvoja volja!

Mirno in molče

se izročam v tvoje roke.

B:

- Pred tebe polagam svoje telo, čustva, domišljijo, vse svoje misli ...
- Sprejemam svojo omejenost, da bi rad toliko, zmorem pa le malo.
- Mirno sprejemam resnico, da z velikim naporom dostikrat dosežem le majhen uspeh.
- Mirno sprejemam dejstvo, da moram početi to, česar ne maram, in da ne delam vedno tistega, kar mi prija.
- V tvoje roke, Gospod, prelagam vse, kar bi moral postati, pa nisem postal, kar bi moral storiti, pa nisem storil.
- Mirno sprejemam dejstvo, da sem ga že tolikokrat polomil.
- Mirno sprejemam dejstvo, da pri mnogih rečeh nisem uspel.
- Sprejemam dejstvo, da ne morem biti vsem všeč.
- Sprejemam življenje takšno, kot je, v veri vate.
- Sprejemam to, da je včasih moja edina pomoč temu svetu molitev.
- Sprejemam ta trenutek, ki je namenjen tebi.

Sami dodamo svoje osebne prošnje in v tihoti nadaljujemo izročanje.

Tihota

V: Iz Frančiškovega nepotrjenega vodila (FNPVod XXIII, 8):

Vsi naj z vsem srcem, z vso dušo, z vsem mišljenjem, z vso močjo in vztrajnostjo, z vsem razumom in z vsemi silami, z vsem naporom, z

vsem čustvom, z vsemi željami, z vsem hrepenenjem in hotenjem ljubimo Gospoda Boga, ki je nam vsem dal in nam daje vse telo in vso dušo in vse življenje; ki nas je ustvaril in odrešil in nas bo samo po svojem usmiljenju zveličal; ki je nam, bednim in ubogim, trohljivim in pokvarjenim, nehvaležnim in hudobnim, storil in dela vse dobro.

Tihota

V: Iz Frančiškove Hvalnice stvarstva (FSp 1 - 2. 14):

Najvišji, vsemogočni, dobri Gospod,
tebi hvala, slava in čast
in ves blagoslov
Tebi, najvišjemu, edinemu pristoji
in nihče ni vreden Tebe imenovati.
Hvalite in poveljučujete mojega Gospoda
In zahvalite se mu
in služite mu v veliki ponižnosti.

Tihota

Sklep (kot običajno, če je molitev pred Najsvetejšim):

V: Molimo te, Gospod Jezus Kristus,
tukaj in v vseh tvojih cerkvah, ki so po vsem svetu,
in te hvalimo,
ker si svojim križem svet odrešil.

*Pripravil:
p. Toni Brinjavc*

GRADIVO 3. TRIADO ALI SREČANJE ZA BIRMANSKE IN MLADINSKE SKUPINE

»SLIŠIM TE«

Bistveni poudarki

- poslušam in slišim
- konkretne možnosti pri udejstvovanju mladih v okviru Karitas

UVOD

Pesem: npr. Ko bi ljudje ljubili se

Igra: Voditelj govori naključne besede (npr. 20), ki si jih morajo udeleženci čim več zapomniti in potem jih ponoviti v enakem zaporedju.

Voditelj: Brez besed, brez tega, da se poslušamo in slišimo, je težko komunicirati in razumeti, kaj nam nekdo želi sporočiti. Pa tudi, če se trudimo poslušati, si težko zapomnimo.

Poglejmo, kaj nam sporoča Gospod po Božji besedi.

1. DEL

Dejavnost:

Posnetek prilike o sejalcu:

<https://www.youtube.com/watch?v=MRehBbBTxbQ>

- a) Predvajamo samo zvočni posnetek v angleščini, dokler nekdo ne pove, katera prilika je (Sejalec).
- b) Predvajamo še enkrat celoten video.
- c) Preberemo svetopisemski odlomek Mt 13,10-23

Tedaj so pristopili učenci in mu rekli: »Zakaj jim govoriš v prilikah?« Odgovoril je in jim dejal: »Vam je dano spoznati skrivnosti nebeškega kraljestva, njim pa to ni dano. Kdor namreč ima, se mu bo dalo in bo imel obilo; kdor pa nima, se mu bo vzelo tudi to, kar ima. Zato jim govorim v prilikah, ker gledajo, pa ne vidijo, poslušajo, pa ne slišijo in ne razumejo. V njih se izpolnjuje Izaijeva prerokba, ki pravi: Poslušali

boste, poslušali – a ne boste doumeli, gledali boste, gledali – a ne boste videli. Otopelo je namreč srce temu ljudstvu; z ušesi so težko slišali in zatisnili so si oči, da ne bi z očmi videli, da ne bi z ušesi slišali, da ne bi v srcu doumeli in se spreobrnili in da bi jih jaz ne ozdravil. Blagor pa vašim očem, ker vidijo, in vašim ušesom, ker slišijo! Kajti resnično, povem vam: Veliko prerokov in pravičnih si je želelo videti, kar vi gledate, pa niso videli, in slišati, kar vi poslušate, pa niso slišali.»

»Poslušajte torej pomen prilike o sejalcu. K vsakemu, ki posluša besedo kraljestva in je ne razume, pride hudič in mu ugrabi, kar je vsejano v njegovo srce. Ta človek je tisti, ki je vsejan ob poti. Na kamnita tla je vsejan tisti, ki posluša besedo in jo takoj z veseljem sprejme, nima pa v sebi korenine, ampak je nestanovit. Ko nastane zaradi besede stiska ali preganjanje, se takoj pohujša. Med trnje vsejan je tisti, ki posluša besedo, toda posvetna skrb in zapeljivost bogastva zadušita besedo in postane nerodovitna. V dobro zemljo vsejan pa je tisti, ki posluša besedo in jo tudi doume. Ta zares obrodi in daje sad: eden stoternega, drugi šestdeseternega in spet drugi trideseternega.»

Voditelj: Pogovorimo se, kateri del smo najbolj razumeli. Zakaj?

Kako hitro smo pametni in vedno imamo v rokavu odgovor – Jezus, kar on reče, bom vse izpolnil. Pa je res tako? Karitas ni samo pomoč pri delitvi paketov hrane, zdi se mi, da Jezus od nas pričakuje nekaj drugega. Želi, da obrodimo sad.

2. DEL

Voditelj prebere moje pričevanje:

Zgodilo se mi je nekega poletnega dne, ko sem končal sveto mašo in pospravil vse potrebne stvari, ugasnil luč in se napotil ven iz cerkve. Čisto v zadnji klopi zagledam starejšo gospo, jo prijazno ogovorim in vprašam: »Kako ste?« Rekla je: »Zelo slabo.« Njen odgovor je bil v mojem hitenju povsem drugače slišan. In kot vedno sem ji iz navade rekel: »Lepo.«

Gospa me pogleda in v njenih očeh sem videl globoko razočaranje nad tem, da je nisem slišal, čeprav sem jo 'poslušal'. Rekla mi je: »Gospod,

rekla sem, da sem zelo slabo.« Takrat me je zadelo direktno v srce, v dno duše se mi je zasmilila in sram me je bilo. Pogovarjala sva se dolgo v noč, no, govorila je ona, jaz sem bolj poslušal, in na koncu se mi je zahvalila in rekla: »To mi je manjkalo, nekdo, ki me je poslušal in slišal.« Spomnil sem se na priliko o sejalcu in razmišljal, da sem kot duhovnik padel na izpitu, saj sem najprej obrodil ne le nič sadov, ampak negativen sad, kar je še slabše. Hvala Bogu, me je ta gospa postavila na trdna tla, ki so bila nujna, da vedno, ko nekoga vprašam, kako je, tudi poslušam odgovor. Bog mi pomagaj obroditi sad »slišim te«.

Dejavnost: Ob letošnjem geslu »slišim te« seveda najprej pomislimo na igro »telefončki«, ko si nekdo izbere neko besedo in jo na uho tiho pove drugemu. Vemo, kakšna resnica pride na koncu ... Letos moramo ohranjati razdaljo, zato bo »telefonček« potekal na daljavo in brez besed. Postavimo se v kolono in gledamo vsi v isto smer, zadnji v koloni si izmisli neko zaporedje gibov (npr.: zlaganje stvari v paket, lupljenje banane ..., karkoli) in naslednji naj ponovi gibe vse do zadnjega v koloni, ki bo verjetno pokazal nekaj drugega. Igro lahko večkrat ponovimo.

3. DEL

Dejavnost: Mladim razdelimo listke, kjer napišejo svoj sklep, kako bodo svojo Karitas živeli ne samo v standardnih obljubah dobrih del (obiščem starejšega, pomagam mami pri pomivanju posode), ampak tudi v nečem, kar lahko izpolnjujem celo življenje, da bom obrodil najboljše stoteren sad.

Voditelj: Tako kot Gospod, ki ne ostane samo pri besedah, ampak njegove besede postanejo dejanje ljubezni, tudi mi ne ostanimo le pri besedah obljub za dobro. Prosimo Boga, naj nam pomaga, da bomo dejavni v ljubezni Karitas.

Sedaj molimo zase, da bomo vedno lahko rekli »slišim te«, in za vse, ki bodo po nas slišani.

*Pripravil:
Boštjan Gorišek, kaplan v Črnomlju*

PISMO ZA LEPSI DAN

Pozabili smo že kako lepo je dobiti ročno napisano pismo. V času, ko so zaradi epidemije okrnjeni socialni stiki, pa lahko tako pismo starejšim in drugim iz ranljivih skupin še toliko bolj polepša dan.

V teh časih pokažimo, da se dogaja jo tudi lepe stvari! Širimo pozitivno! Skupaj zmoremo!

Prostovoljce in ostalo širšo javnost vabimo, da prijavljenim starejšim oz. osamljenim osebam, napišejo pismo in morda dodajo kakšno lepo risbo, čokolado ali kaj podobnega.

Če bi želeli sodelovati se lahko prijavite na:

www.karitas.si/pismo-za-lepsi-dan/

Po prijavi boste prejeli natančnejša navodila in nekaj osnovnih podatkov o starejši ali osamljeni osebi, ki ji boste napisali pismo.

- Pismo napišite ročno, dodajte še kakšno risbo, itd., skratka nekaj kar bo prejemniku polepšalo dan.
- Pismo oz. paketek pošljete na Slovensko karitas, Kristanova 1, 1000 Ljubljana
- Pismo pre-pošljemo do starejše in osamljene osebe.

Za dodatna vprašanja pišite na veronika.zizek@karitas.si

Vsi starejši in osamljeni, ki bi želeli prejeti pismo za lepši dan, se lahko prijavite preko spletnega obrazca na spletni strani Slovenske karitas: www.karitas.si/pismo-za-lepsi-dan/ ali na telefonski številki **069 928 187**.

POVEZANI PREKO TELEFONA

Epidemija nam je onemogočila druženje med seboj in tesne stiske. še posebej to občutijo starejši in bolni. Kadar je človek osamljen, pa je vedno lažje, če s kom spregovori kakšno besedo, pove kaj o svojem doživljanju, življenje... Čeprav morda osebe osebno ne poznamo, pa lepa beseda in uho, ki posluša, pomagata premagati osamljenost in blažita tudi druge stiske.

Z namenom olajšati starejšim in bolnim ta čas epidemije smo zato posebej odprli telefonske povezave.

Mladi iz youngCaritas – Mlade Karitas, pa tudi ostali prostovoljci se bodo s starejšimi družili preko telefona. Da bi premagali osamljenost starejših, bodo mladi prostovoljci redno na telefonski vezi s tistimi, ki potrebujejo spodbudno besedo in nekaj sogovornikovega časa. Povezali se bodo tudi z nekaterimi domovi za starejše, kjer starejši po večini nimajo možnosti izhoda ali obiskov.

Vsi, ki bi želeli to obliko pomoči, se lahko vsak delovni dan med 9. in 15. uro, prijavijo na telefonu 069 928 187 in povezali jih bodo s prostovoljci, ki so že pripravljeni in čakajo na klic.

SLIŠIM TE

PISMO ZA LEPSI DAN

POVEZANI PREKO TELEFONA

Karitas